

CIVILISACE.

Krásné lesklé slůvko, tak lesklé, hebké, jako hedvábné — s nímž tolik se chlábí a mazlí moderní doba... Jinak se mu také říká kultura.

Bylo to oněhdy, kdy se mi tak vrylo v duši, jak zlatá písmena rozžhaveného kovu — vzpomínám si — poslední pátek.

Jasně jarní dopoledne. Sluníčko již míle hřálo a svítilo tak bíle, zářivě, atomy prachu třeptily se v té spoustě jasu.

A v nádhře světelné záplavy objevila se mi černá skvrna, jež rostla až zastírala slunce. Byla to postava sehnutá, jež namáhavě běhala se kolem řady domků. Žebrák jakýs starý, jenž sotva šel, stížený snad několika chorobami najednou. Ten kontrast bolel v duši mezi tatherou a jasným jarním dne a tou zvetšlou, sešlou postavou, již osud údělem dal útrapy.

A duši mihla se mi myšlenka, jak ten chudák mohl to své tělo vléci bídou světa — sám, opuštěný jako pes, jenž pánu vysloužil. Již odvykl jsem trochu zde těm zjevům ubohým, jež bohně vtírají se v duši, ať v přírodě či u portálu chrámu.

A zde ten stařík připomněl mně zas tu řadu nekonečnou bídy lidské, řadu těch, jež se vztáženou rukou, utrpením v tváři prosí o krejear, by nezemřeli hladem. A ten zde ani ústy prosit nemohl, jen pohledem očí, otupělých bídou.

Postavy takové jsou jako vykřičníky, jež něi lidstvo přemýšlet, jež nutí v duši myšlenky, že není správně, by jeden vše měl, nač si pomyslí, a druhý — hlad.

A často řeknu ti, již mají dosti: "Nezaslouží lítosti, sám je tím viněn. Proč nepracoval v mládí atd.?" — Však nikdo nepomyslí, že na celé té bídě, na celé té řadě nekonečné postav ubohých má hlavní vinnu společnost, system, jenž je vyevoval, by v mládí poznali již, že holt žít... A v stáří alkohol a hlad dodělají to, co snad život přece ponechal.

Kdyby takový žebřák byl se narodil v posteli a knížecí korunkou, nebyl by jistě tím, čím je dnes...

A v jasnu slunce stále se pohybovala černá skvrna, mizela vždy v jedné dveřích, objevila se, by zmizela zas v druhých.

Pálilo mne cosi v duši. Jedno slovo z ní chtělo ven.

Civilisace, láska k bližnímu, humanost, kultura — a chtělo se mi strašně smát. Existují vůbec ta lesklá, hladká slova, když možno, aby mezi miliony lidí nasycených žili bez povšimnutí tisíce, jež trpí hlad, aby miliony žili v pohodlí, zatím co mnoho těch, jež třeba v zimě nemají přístřeší?

A kdyby lidé dospěli k dokonalosti sebe větší, kdyby vzduchem jezdily rychlovlaky, lidé projížděli hlubiny mořské, a podnikali výlety třeba na Mars — nebude to pokrok ani kultura, budou-li opět mezi miliony nasycených ti, jež sousta nemají, jimž zahnali by hlad.

Však pokrok jest tu přece, a to v tom, že myslí se, mluví a píše o těch věcech, o nichž dříve bylo domněn, že musí býti tak, jak jsou, že hladoví a bídní musí býti zde, by ti bohatí měli na kom provádět — své "dobré skutky".

Jos. Uher.

V každé roční době můžeme třetí špatným zažíváním. Ve všech ročních dobách můžeme obdržeti Dr. August Koenig's Hamburger Tropfen, které tento neduh léčí.

Předplácejte se na "Pokrok" \$1.00 ročně. — Do Čech \$2.00.

MĚSTO ŽLUTÉHO DÁBLA.

Městem žlutého dábla nazývá Maxím Gorkij Nový York v nedávno uveřejněném zajímavém článku, v němž shrnuje výsledek svých zkušeností a pozorování v hlavním městě Spoj. Států. "Žlutý dábel" jest zlato a veškeré obyvatelstvo Nového Yorku zdá se mu býti pouhým nástrojem v rukou tohoto demona.

Z dálky jeví se město jako ohromná tlama s nesouměrnými černými zuby. Chlí mraky kouře a podobá se obru, jež trpí ztučením. Vzkročíme-li do něho, máme pocit, jako bychom vešli do břicha z kamene a železa, do žaludku, jež pohltil miliony a nyní je zažívá a tráví. A každoročně pohleje a tráví více a více.

Všude nalezl Gorkij práci a jen práci. Všichni jsou ve shonu. Každý stěná, heká, nařiká a slouží vůli jakési tajemné, lidem a přírodě nepřátelské moci. "Škrabáci oblihy" připadaly mu jako obrovská vězení, v nichž národ trpaslíků vede temný život. Nikdy před spatřením takového kolosa nezdálo se mu lidstvo tak nepatrným, tak ztročeným, tak podmaněným životem. A při tom vtírala se mu jako groteskní protiva tragikomické spokojenosti s jakou se všichni tito lidé dávají požívatí obludou, vysávájíce kosti. — Velice působil na ducha Gorkého, nebo spíše na jeho nervy vše pronikající hluk ve městě.

"Všude nad hlavami a pod nohama na ulici žije a řve to hrozné železo vtriumfu svého vítězství. Vyrobena močí zlata, zatahuje člověka stále těsněji do jeho sítě, omamuje ho, vysává mu krev a mozek, tráví jeho svaly a nervy, roste a šíří se, rozpíná vždy dále svoje řetězy. Lokomotivy a vozy lezou jako obrovští červi, trubky automobilů křičí, elektrické dráhy tlumeně sténají. Dusivá atmosféra jest jako houba, nasáklá vlhkostí a tisíci řvoucími zvuky. Vtřásán do tohoto špinavého města, plného továrního kouře, jest člověk mezi vysokými zdmi uzavřen ve vězení. Chouli se, vydechuje ošklivý zápach, jest otráven. Kdyby žil v Novém Yorku lidé, kteří přemýšlejí a dumají, mohla by tato vše podmaňující kletba všemocného železa býti zlomena, ale na to není v Novém Yorku času."

Bída v "East Side" převyšuje vše, co Gorkij kdy zažil a to znamená jistě mnoho! Chmurnými barvami líčí názorně konec dne v této nejbídnější části velkého města. To jest Gorkého "město žlutého dábla"; není to žádný lichotivý obraz, jež dělá načrtává, a jistě je v tom demoneckém líčení mnoho pravdy, ale neupřesňuje také nikdo, že mnohé z oněch žalob vytryskly z trpkosti nad přijetím, jakého se Gorkému a jeho společníci dostalo v onom světě, jenž se mu z dálky jeví jako zaslíbená země svobody a lidského pokroku.

Hosté v Hotelu Praha.

Během minulých dní byli v Hotelu Praha ubytováni následující krajané: L. J. Králík a Chas. J. Králík, Williamson, Ia.; J. W. Svoboda, Abie, Neb.; A. Moláček, Hartington, Neb.; J. Anderson, Madison, S. D.; W. Křídač, Vine, Drobny, Comstock, Neb.; F. J. Bratrovský, V. Svatoš, Fr. Mans, Charles Mans, Wilber, Neb.; John Votava, Prague; Peter Votava, Edholm; Fr. Novotný, John Pavla, Spring Ranch; M. Mahony, Gerwais, Ore.; A. T. Ondráček, Morse Bluffs; John Hlaváček, Florence; J. Listopad, St. Rowie, Fr. Dvořák, Madison; Fr. Holan, Fr. Souček, Walnut; Jos. Liška, John

Kukal, Ruth; Fr. Interholzinger, A. V. Pokorný, Dwight; Th. J. Kovanda, Pishelville; Joe Petrželka, Prague; F. Jankovec, Casper, Wyo.; Fr. Prokop, Mike Prokop, Leigh; V. Novák, G. Butler, Thos. J. Kovanda, Pishelville; J. J. Flopian, Wilson, Kans.; K. Miswy, V. C. Wlasák, Kimball, S. D.; K. Ressler, Geddes, S. R.; Rudolf Ambrož, John Ambrož, Ant. Kasák, Jak. Ambrož, Madison; Fr. Kostka, Brainard; V. Vojtěchovský, Bruno; Jos. Musil, Chelsea, Ia.; Chas. Masker, Havelock; Petr Forst, Will Forst, St. Paul, Neb.; Fred Kubík, Schuyler; Václav Novák, Jos. Miláček, Bristow; Joe Mezděimovič, Karel Šviba, Crete; John Rousek, Burwell; Jos. Jambor, Th. Sedláček, Vine, Novotný, Sargant; J. J. Marson, Dodge; Hedwig Tomáček, Frances Pospíšil, Weston; Ant. Kašpar, Cheyenne, Wyo.; J. J. Novotný, Bruno; W. B. Krisniger, Creston; J. H. Kudelka, Cody; Altn Anderson, Carl Johnson, Lewis Anderson, G. Anderson, Anna Anderson, V. Hádík, H. Lorenz Plainview; V. Kašpar, Prague; Ant. Kříž, Sparta; Jos. Roubal, Abie; Mart. Bedlam, Wilber; Ant. Bohatý, Joe Pešek, Cedar Rapids; Fred Němec, Weston; Jarka Severin, A. Svoboda, Jos. Hrabák, J. D. Hasík, Abie; F. Shanek, Odell; P. Pavliš, Ant. Petráček, Kadoka, S. D.; John Švec, Milligan; M. Trboewich, Eli Yrkowich, Kansas City, Kans.; J. Hoch, Weimar; Frank Boš, J. A. Sypal, Brainard; Jerry Styber, Schuyler; J. F. Bárta, Cedar Rapids; Fr. Orentowich, Emil Folda, E. K. Veselý, M. Štáva, Frank Růžicka, Albin Růžicka, Linwood; J. Mobe, Ant. Fendrick, Frank Fendrick, J. Mrázek, Jos. Cibulka, Fred Píala, Jos. Tomeš, Clarkson; A. C. Kadlec, Frances Stodola, Fr. Telecký, John Staněk, Howells; Emil Tomeš, Eit Sláma, John Bukáček, Clarkson; Fred Brejcha, Rud. Liška, Fr. Prosa, Fr. Černý, John Boutin, Joe Pták, Alb. Černý, Chicago, Ill.; Josef Mengler, E. Jarolimek, Milligan; N. L. Snyder, H. Moore, Id. Černý, D. G. Černý, Lincoln; Jos. Rohla, Kadsaka, S. D.; Jos. F. Dobrovský, Itheca; Jos. Burda, Primrose; Jos. Marsaun, Dodge; J. E. Stecher, Alb. Jelínek, J. E. Hift, Cole ridge; B. Truhlář, Ninger, B. Ninger, Humboldt, Neb.

Nalezla konečné úlevu. Následovní dopis dobrovolně majitelům Hoboka poslaný mluví sám za sebe. Dokazuje opět, že proslulý tento lék může vyléčit případy, kde jinde léky a léčení zručných lékařů ukázalo se býti bezmocným. Pan Michal Goralek z úst. 2623 vých. Somerset ul., Filadelfie, Pa., píše: "Zvěděl jsem o vašem léku od několika přátel, kteří mi jeho užívání poradili. Manželka moje stonala čtyři měsíce. Několik rozdílných lékařů ji léčili, ale marně. Zdálo se, že choroba její vznikla od zápalu plie. Když začala užívat Hoboko, silně stále a netrvalo to dlouho, že byla zase zdráva."

Dr. Petra Hoboko nelze dostati v lékárnách, nýbrž prodává se od místních jednatelů. Není-li žádného jednatel ve vašem sousedství, můžete obdržeti bedničku na zkoušku, obsahující 12 35. cent. láhvi za zvláštní cenu \$2.00. Adresujte vždy Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 112-118 So. Hoyne ave., Chicago, Ill.

— Louka zelená, úchvatný a velice oblíbený valčík pro dvě ruce, pro piano nebo organ, upravený A. L. Marešem. Pošleme Vám ji za pouhých 25c. — Jako premií pošleme Vám za doplatek 20c s celoročním předplatným pěkný obraz "Večere Páně". Jinak obraz ten pošleme Vám za 50c. —

NAŠE PREMIE!

Jako obyčejně tak i letos nabízíme celoročním předplatitelům na Pokrok Západu (Pokrok, Creteský Pokrok, Kansaský Pokrok, Dakotský Pokrok, Iowský Pokrok) různé cenné a praktické premie za nepatrný jen doplatek. Premie naše jsou vhodnou ozdobou domácnosti a výběr jich jest tak hojný, že každý náš předplatitel nalezne mezi nimi některou, jež se mu bude zamlouvat.

Tyto druhy kalendářů máme v zásobě pro naše celoroční předplatitele, již si mohou vybrati dle libosti jeden z nich:

PECÍRKOV NÁRODNÍ KALENDÁŘ. — Krámská cena tohoto kalendáře jest 35c, předplatitelům poskytujeme jej jako premií za pouhých 15c.

ČESKÝ ZÁPAD. — Krámská cena tohoto kalendáře je 35c, my však jej dáváme našim předplatitelům jako premií za pouhých 15c.

Chlapec neb dívka, již nám získají dva celoroční předplatitele a zasílou nám 25c na zásilku, obdrží pěkný zlatý prstýnek neb dalekohled v ceně jednoho dollara.

Též máme "Atlas Světa" nejnovějšího vydání s popisem všech zemí a států, s úplnou povšechnou statistikou, velký formát, 10x14 palců, a hojnými vyobrazeními. Zeela nové mapy jednotlivých států a všech zemí světa, obsahující všechny dráhy až dosud postavené, všechna města i počet jejich obyvatelů. Tisknuty jsou na pěkném papíře. Obsahuje přes 300 stránek. Krámská cena \$5.00, pro celoroční předplatitele na "Pokrok Západu" pouze \$2.50. Tento cenný atlas neměl by scházeti v žádné domácnosti.

OBRAZY:

Mimo kalendáře nabízíme celoročním předplatitelům našich listů obrazy, umělecky barvotiskem neb tušováním provedené, za následující mírný doplatek:

Mistr Jan Hus loučí se se svými přáteli před upálením v Kostnici. 8 předplatným jako premií 50c — jinak \$1.00. — K tomuto obrazu zašleme hořatě ozdobný rám za \$1.75, jehož krámská cena jest \$2.25. Obraz "Jan Hus" s tímto rámem tvoří úchvatný celek a bude nemalou ozdobou každé české domácnosti.

Obraz Husa a Žilky. 8 předplatným 15c — jinak 30c.

Podobizny prezidentů Spojených Států. 8 předplatným 20c — jinak 50c.

Večere Páně. 8 předplatným 20c — jinak 50c.

Různé obrazy svatých. 8 předplatným 15c — jinak 25c.

Různé krajino-malby v bohatém výběru. 8 předplatným 15c — jinak 25c.

K těmto obrazům zasíláme za pouhých 50c úhledné a velice ozdobné rámy, jejich krámská cena jest \$1.00.

Dále dovolujeme si oznámiti, že obdrželi jsme zásobu česko-anglických a anglicko-českých slovníků, jakož i tlumačů, jež prodáváme za tyto ceny:

Jonášův česko-anglický slovník \$1.50

Jonášův anglicko-český slovník 1.75

Jonášův tlumač 1.50

Mimo tyto máme celou zásobu pěkné knihy: "100 deklamací pro mládež" od nejvýznamnějších českých spisovatelů, již nabízíme za 50c.

"Na marjánce" (The Village Tavern), polka, pro dvě ruce na piano za 25 centů.

"Louka Zelená", (The Green Meadow) valčík pro dvě ruce na piano za 25 centů.

Krásné premie jednatelům.

Po delší již dobu nám bylo vytýkáno, že naši jednatelé nemají příležitost získati si tak cenných premií, jaké jiné časopisy jim nabízejí. — Nemůžeme žádné kramářství a proto jsme se dosud zdrábali veliké laciné věci nabízejí, jako premií našim jednatelům. Nyní však jsme si umínili dáti premií každému, kdo nám získá nové předplatitele a jen cenné věci, jaké dříve nikdy žádný časopis zdarma nenabízel; a zvláště povázíme-li, že náš časopis jest dnes nejvlivnější český časopis v Americe.

Kdo získá nám 50 nových předplatitelů celoročních, obdrží zdarma krásné hodinky se zlatým řetízem, stroj pátácti kamenový, soustavy Elgin neb Waltham ve dvojitěm záručeném pouzdru. — Kdo by však nemohl více nežli 25 nových předplatitelů získati, obdrží tuto premií za \$12.50 doplatku. — Krámská cena těchto hodinek jest 25 dollarů a jestli by si kdo přál obdržeti dámské hodinky, může je též od nás obdržet.

Kdo nám získá 25 předplatitelů celoročních, může zdarma od nás obdržeti krásné pozlacené hodinky, stroj soustavy Elgin neb Waltham. Krámská cena těchto hodinek jest \$15.00.

Za 12 předplatitelů celoročních a osm dollarů doplatku dáme tytéž hodinky.

Za 10 celoročních předplatitelů obdržíte jako premií zdarma 6 Rogers zaručených a postříbených vidliček a 6 nožů, krámská cena \$5.00, neb 6 Rogers zaručených a postříbených velkých a malých lžic, krámská cena \$5.00, neb velké 8 denní zaručené "Set Thomas" hodiny, krámská cena \$5.00, neb pěknou tahačí harmoniku, krámská cena \$5.00.

Kdo by však nemohl 10 nových předplatitelů získat, nechť nám oznámí počet získaných a za poměrně malý doplatek může též kteroukoliv premií obdržeti.

Ale rozhodně nikomu tyto premií nezašleme, kdo nezíská nové předplatitele na náš časopis, a to třeba by chtěl úplnou krámskou cenu nám za takou vše zaplatit. My neprodáváme žádné zboží a jelikož máme jen malou zásobu těchto věcí; platí tato nabídka pouze na 6 měsíců.

Též máme na skladě čtyři šicí stroje, které se prodávají od 40 do 45 dollarů. Tyto stroje jsou zaručené a jsou soustavy "Cabinet", tak že, jsou-li uzavřené, nepodobají se vůbec žádnému šicímu stroji, ale vypadají jako pěkná uzavřená dubová almárka, která by byla ozdobou každé domácnosti. Tyto stroje dáme za doplatek \$27.50 prvním čtyřem jednatelům neb odběratelům, kteří nám zasílou jedno celoroční předplatění na Pokrok Západu.

Zvouce přátele své k hojněmu předplázení a podporování nejvlivnějšího českého časopisu, doufáme, že hojně využijí příležitosti námi poskytované.

Se všl účtu

Vydavatelstvo "Pokroku."

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD

Pravidelná poštovní a paroplavební doprava

z Baltimore do Brémen

přímě po nových dvoustrubových poštovních paralicích od 7,500 do

10,000 tun nosnosti:

Rhein, Main, Neckar, Cassel, Breslau,

Koeln, Hannover, Frankfurt, Brandenburg, Chemnitz.

II. kajuta z Baltimore do Bremen od \$45.00 nahoru.

Tyto paraly mají pouze jednu třídu kajutní, jež označena jest jako II. kajuta.

Vše jmenované paraly jsou výhradně nové, vřetěd zbudované a salony zařízené, pokoje kajutní na palubě. Elektrické osvětlení ve všech prostorách.

Další správy pedává jí generál jednatel:

A. SCHUMACHER & CO., No. 7 S. Gay St., Baltimore, Md.

H. CLAUENIUS & CO., 96 Deadborn Str., Chicago, Ill.

aneb jejich zástupci v zemi.